

фогенний калюс утворюється із фрагментів зав'язі на поживному середовищі 0,75 мг/л ІМК + 0,5 мг/л БАП МС. Для довготривалого зберігання в культурі *in vitro* використовувалося середовище 0,5 мг/л БАП МС.

Робота виконувалась на базі лабораторії фітовірусології та біотехнології НУБіП України.

УДК 633.11.«32»:631.53:631.559

Судденко В. Ю., науковий співробітник відділу насінництва

Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла НААН

ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ СОРТІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ЯРОЇ ПРОТРУЙНИКАМИ ТА МІКРОДОБРИВАМИ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ПОСІВНІ ЯКОСТІ

У сучасному сільському господарстві високоякісний насінневий матеріал має першочергове значення, як засіб виробництва. Високоякісне насіння є однією з основних умов одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур. Насіння формується у процесі життєдіяльності материнської рослини в певних умовах довкілля. Внаслідок впливу різних ендогенних та екзогенних чинників у різні періоди життя материнських рослин насіння набуває змін. Однак навіть сформоване здорове насіння не завжди має високі посівні властивості. Найбільш цілеспрямованим, економічно вигідним та екологічно безпечним заходом захисту посівів від хвороб, що передаються насінням та через ґрунт, є протруювання.

Дослідження проводились в 2012–2014 рр. на дослідному полі Миронівського інституту пшениці імені В. М. Ремесла. Насіння протруювали різними протруйниками та мікродобревами: 1) Контроль (насіння без обробки); 2) Ранкона 15, м.е., 1,2 л/т; 3) Селест Топ 312,5 FS, т.к.с., 1,5 л/т; 4) Цеовіт Зернові, 1 л/т; 5) Фертігрейн старт, 1 л/т; 6) Ранкона 15, м.е., 1,2 л/т+Цеовіт Зернові, 1 л/т; 7) Ранкона 15, м.е., 1,2 л/т+Фертігрейн старт, 1 л/т; 8) Селест Топ 312,5 FS, т.к.с., 1,5 л/т+Цеовіт Зернові, 1 л/т; 9) Селест Топ 312,5 FS, т.к.с., 1,5 л/т+Фертігрейн старт, 1 л/т.

Передпосівна обробка насіння протруйниками та мікродобревами по різному впливала на процеси проростання в лабораторних та польових умовах. У середньому за роки досліджень у сортів, що вивчались, підвищувалися активність кільчения на 5–11 %, енергія проростання – на 3–4 %, лабораторна схожість – на 2–3 % порівняно з контролем. Досліджено, що протруйники мали вплив на урожайність зерна в потомстві пшеници ярої. Дослідженнями виявлено, що від протруювання насіння протруйником Селест ТОП 312,5 FS, т.к.с., 1,5 л/т та Ранкона 15, м.е., 1,2 л/т урожай-

ність в середньому підвищувалась у сорту Елегія миронівська на 0,27–0,31 т/га, а у сорту Сімкода миронівська на 0,20– 0,25 т/га. Дещо менші результати було отримано у варіантах з обробкою насіння мікродобревами Цеовіт Зернові, 1 л/т та Фертіграйн старт, 1 л/т. Найбільшу врожайність у сорту Елегія миронівська (3,55–3,59 т/га) і сорту Сімкода миронівська (3,37–3,44 т/га) порівняно з контролем отримано при сумісній обробці насіння протруйниками і мікродобревами. Також на цих варіантах сформувалася вища маса 1000 насінин. Найкращий результат отримано на варіантах з обробкою насіння протруйником фунгіцидно-інсектицидної дії Селест Топ 312,5 FS, т.к.с., 1,5 л/т сумісно з мікродобревом Фертіграйн старт, 1л/т. Результати експериментальних досліджень щодо ефективності передпосівної обробки насіння протруйниками та мікродобревами підтвердили доцільність проведення таких обробок насіння як для товарних так і особливо для насінницьких посівів. Високоефективною виявилася передпосівна обробка насіння пшениці ярої протруйником фунгіцидно-інсектицидної дії Селест Топ 312,5 FS, т.к.с., 1,5 л/т в поєданні з мікродобревом Фертіграйн стар, 1л/т

УДК 631.1:634.1./7

Панасенко Г. В., кандидат економічних наук, вчений секретар
Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН
E-mail: mliivis@ukr.net

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ САДІВНИЦТВА

В Інституті помології ім. Л. П. Симиренка НААН проводяться дослідження, направлені на розробку заходів з підвищення конкурентоспроможності плодоягідної продукції. У зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом і розширенням можливостей експорту продукції садівництва в європейські країни актуальність таких досліджень зростає.

Конкурентоспроможність продукції садівництва є головною умовою конкурентоспроможності садівницьких підприємств на ринку і основовою прибутковості їх діяльності. У 2014 році сільськогосподарськими підприємствами України одержано 1123,4 млн. грн. прибутку від реалізації плодів і 12,0 млн. грн. – від реалізації ягід. Рівень рентабельності виробництва плодів і ягід у сільськогосподарських підприємствах становив 65,8 %. Ці показники досягнуті при середній урожайності насаджень 53,7 ц/га. Дослідження показують, що при дотриманні необхідних технологічних прийомів догляду за насадженнями можна забезпечити у кілька разів